

ОПОВІДАННЯ І КАЗКИ

Краса, Натхнення, Радість і Таємниця

Пішов маленький Хлопчик до лісу. Зустрів Дідуся, що йшов із лісу. Дідусь був утомлений, але радісно посміхався.

— Чого ви посміхаєтесь, Дідусю? — запитав Хлопчик. — Навпевно, в лісі є щось дуже гарне?

— Так, Хлопчику, в лісі є Краса, Натхнення, Радість і Таємниця. Я побачив їх, і мені захотілося жити ще багато-багато років.

Хлопчик побіг до лісу.

Подивився навколо себе. Усе красиве: і дуб могутній, і ялина чепурна, і верба плакуча, і береза білокора. Але найкрасивішою здалася Хлопчикові маленька квітка фіалки. Вона підвела з трави свою синю голівку з фіолетовим оком і здивовано дивилася на Хлопчика.

— Це Краса, — тихо прошепотів Хлопчик.

Прислухався Хлопчик і почув далеко-далеко тиху пісню дикого голуба: тур... тур... І тієї ж миті згадалося Хлопчикові щось ласкаве і добре. Згадалися Хлопчикові материнські руки. Захотілося йому самому заспівати пісню про маму.

— Це Натхнення, — тихо прошепотів Хлопчик.

Ще пильніше подивився Хлопчик навколо себе. Яскраво сяяло сонечко, високо в синьому небі літали птахи, до самого обрію пливли зелені хвилі лісу.

«Як добре, що я все це бачу і відчуваю, — подумалося Хлопчикові. — Світ — це Радість, жити — це Радість».

Але де ж Таємниця? Довго, дуже довго приглядався і прислухався Хлопчик, але Таємниці так і не помітив.

Пішов Хлопчик до лісу і другого дня. Знову зустрів Дідуся, що йшов з лісу. Розповів Хлопчик, як він зустрівся з Красою, Натхненням і Радістю, а ось із Таємницею й не зустрівся.

— Дідусю, де ж Таємниця?

Дідусь загадково посміхнувся й відповів:

— Доживеш до сивого волосся — побачиш Таємницю.

Минуло багато років. Хлопчик виріс, став дорослою людиною. Він одружився, виростив дітей, і діти його стали дорослими. Став він сивим Дідусем.

Пішов одного разу Дідусь до лісу. Багато років минуло з того часу, як маленьким Хлопчиком почув він слова про Красу, Натхнення, Радість і Таємницю. І ось тепер згадалися йому слова Дідуся. Перше, що побачив у лісі, — дивовижно красиву фіалку в зеленій траві.

«Це та сама квітка, яку я бачив тут багато років тому, — подумалось Дідусеві. — Невже вона вічна?»

Прислухався Дідусь: так само шепоче трава, шелестить листя. Підвів він голову й побачив: пливуть білі хмари, летять журавлині ключі в синьому небі...

— Тож ось у чому Таємниця, — здогадався Дідусь. — Краса вічна.

Краплина роси

Рано-вранці на квітці троянди прокинулась Краплина роси. «Як я тут опинилась? — думає Краплина. — Увечері я була високо в небі. Як я потрапила на Землю?»

І захотілось їй знову в небо.

Пригріло Сонечко. Випарувалася Краплина, піднялась високо-високо у блакитне небо, до самого Сонечка. Там тисячі інших краплин. Зібралися вони в чорну хмару і затулили Сонечко.

— Чого ви заховали мене від людей? — розгнівалось Сонечко.

І послало на хмару вогненну стрілу.

Ударила вогненна стріла, заgrimів грім. Злякалася чорна хмара й розсипалась. Пішов дощ. Упала Краплина на Землю.

— Дякую тобі, Краплино, — сказала Земля. — Я так скучила за тобою.

Кінь і вершник

У маленькому будиночку жив Скульптор. Він умів вирізьблювати з дерева людей, тварин, казкових птахів і навіть квіти з тонкими прозорими пелюстками.

Поряд зі Скульптором жив Хлопчик із мамою. Його мама випалювала з дерева вугілля та продавала його на базарі. Тим вони і жили.

Хлопчик приходив до майстерні Скульптора, сідав на ослін і дивився, як із дерева народжуються життя і краса.

Одного разу Скульпторові привезли з лісу велику колоду. Розпиляли на дві частини. Одну частину принесли в майстер-

ню, а іншу кинули на смітник у дворі, біля будиночка Хлопчика.

Багато днів працював Скульптор. Хлопчик бачив, як із дерева народився кінь. Він був наче живий. Він рвався уперед, але невидимий вершник стримував його.

— А де ж вершник? — запитав Хлопчик.

— Вершник залишився в іншій половині дерева, — відповів Скульптор, і його руки затремтіли. Скульптор був старий і слабкий тілом, щоденна праця виснажила його.

Хлопчик побіг до матері. Він хотів сказати їй: «Мамо, понесіть у майстерню Скульптора другу половину колоди, у ній вершник».

Проте другої половини колоди давно вже не було. Мама розрубала її й випалила з неї вугілля.

— Навіщо ж ви, мамо, спалили вершника? — запитав зажурений Хлопчик.

Мама дивилася на сина з подивом.

Вогнище у полі

Тихий осінній день. Сонце світить, але вже не гріє. У повітрі літають срібні павутинки. Біля ставка, в лузі, пасуться корови.

Ми з мамою на полі. Мама працює, а я біля неї. Увечері ми сидимо біля великої купи картоплі. Горить невелике вогнище. Печеться картопля. Як гарно сидіти біля вогнища, ворухити паличкою жар і чекати печеної картоплі.

Ось і спеклася картопля. Ми втішаємося смачною картоплею, а в синьому небі видніється журавлиний ключ. Сонце сідає за ліс, поле темнішає, з долини тягне прохолодою.

Коли я пригадую цей день, на серці стає так легко...

Яблуко й світанок

Малий Мишко часто приходив у сад до свого дідуся Корнія. Дідусь пригощав онука смачними яблуками, грушами, медом.

Та Мишко не міг відірвати очей від великого-великого, білого, ніжного яблука, що світилося аж на верхівці однієї яблуні.

— Дідусю, любий, дозвольте, я полізу й зірву он те яблуко.

— Ні, — відповів дідусь, — яблуко дістанеться тому, хто приїде в сад на світанку й годинку попрацює: налле бджолам води, позрізає сухі гілочки.

Кілька разів збирався Мишко прийти в сад на світанку, та не міг подолати лінощів.

Нарешті зібрався-таки з силами, розплющив очі, коли було ще темно, відкинув подушку й побіг до дідуса в сад. Налив бджолам води, позрізав сухі гілочки.

Ось і світанок. Підійшов Мишко до яблуні з омріяним яблуком, і в нього дух захопило. Величезне яблуко на самісінькій верхівці не біле, а рожеве, як небо на світанку.

— Що ж, тепер яблуко твоє. Лізь і зривай, — сказав дідусь.

— Ні, дідусю... Нехай завтра...

— Чому?

— Хочу ще раз побачити світанок.

Скільки ж ранків я проспав!

Завтра літні канікули.

Третьюкласник Василько питає батька:

— Тату, що я робитиму влітку?

— Відпочиватимеш, — відповідає батько, — а хочеш, завтра поїдемо зі мною в поле.

Зрадів Василько. Його батько працював агрономом. Він устав до сходу сонця і їхав у поле на весь день.

Уранці Василько крізь сон чує: хтось торкнувся його плеча, термосить, будить. Ой, як не хочеться вставати! Але ж згадав Василько, що сьогодні вони з батьком їдуть у поле. Схопився, глянув довкола. Надворі ще темно. На небі зірки сяють, а на сході небо рожевіє.

Василько вмився, поснідав з батьком. Ось вони вже надворі. Василько показує на рожеве небо й питає:

— Тату, невже там пожежа?

Батько усміхнувся:

— А ти ніколи не бачив, як сходить сонце?

— Не бачив, — відповів Василько.

Потім вони стояли на околиці села.

Перед ними жовтіло пшеничне поле у променях сонця, що сходило. Сяяли крапельки роси. Високо в синьому небі співав жайворонок.

— Як гарно! — тихо промовив Василько. — Невже так починається кожен день? Скільки ж я ранків проспав!